

Струка (назив):		ХЕМИЈА, НЕМЕТАЛИ И ГРАФИЧАРСТВО		
Занимање (назив):		ГРАФИЧКИ ТЕХНИЧАР		
Предмет (назив):		ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):		Стручни предмет		
Модул (наслов):		ТЕХНОЛОШКИ ПОСТУПАК ИЗРАДЕ ГРАФИЧКИХ ПРОИЗВОДА		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број:	05
Сврха				
Модул омогућава упознавање ученика са технолошким поступком израде појединих графичких производа.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из претходних модула Практичне наставе и стручних предмета				
Циљеви				
- стицање основних знања о процесима штампања, упознавање са радним мјестом, грађи штампарских машина, начинима припреме машина за поједине технике штампе, карактеристикама папира, боје и помоћних материјала у одржавању појединих штампарских машина - схватање потребе праћења нових технологија и стручног усавршавања				
Теме				
1. Упознавање радног окружења 2. Радни налог 3. Израда пробних отисака 4. RIP-овање				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Упознавање радног окружења	- објасни фазе израде графичког производа	- разликује фазе израде графичког производа	- савјесно, одговорно, уредно и прецизно обавља повјерене послове	- представити фазе израде различитих врста графичких производа - упознати ученике са различитим одјељењима у штампарији и њиховим задужењима

	<ul style="list-style-type: none"> - именује и објасни различита одјељења у штампарији 	<ul style="list-style-type: none"> - разликује одјељења у штампарији - анализира план процеса производње 	<ul style="list-style-type: none"> - ефикасно планира и организује вријеме - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и важећих стандарда у графичарству 	<ul style="list-style-type: none"> - анализирати производ кроз његове производне фазе
2. Радни налог	<ul style="list-style-type: none"> - објасни значај радног налога и информација датих у њему - опише поступак израде производа, и начин рада, на основу информација датих у радном налогу 	<ul style="list-style-type: none"> - анализира радни налог као полазни документ за израду производа - примјени радни нлог као информативни документ приликом различитих фаза израде производа 	<ul style="list-style-type: none"> - испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности опреме и уређаја које користи при обављању посла - испољи љубазност, комуникативност, флексибилност у односу према сарадницима - рјешава проблеме и прилагоди се промјенама у раду 	<ul style="list-style-type: none"> - приказати неколико примјера радних налога и начин представљања потребних информација у њима - са ученицима урадити анализу датих информација ради бољег разумијевања самих операција, као и значаја датих информација за те операције
3. Израда пробних отисака	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише израду пробних отисака као контролу квалитета обављених радних операција у процесу снимања оригинала, графичке монтаже и израде штампарске форме. 	<ul style="list-style-type: none"> - примјени контролу да би се осигурао тражени квалитет отисака који ће се добити штампањем - анализира формате поштујући одговарајуће стандарде који ће бити вјерни оригиналу - на конкретним примјерима уради пробни отисак за једнобојне, двобојне и вишебојне илустрације - демонстрира добијање пробног отиска у 	<ul style="list-style-type: none"> - испољи иницијативност и предузимљивост у раду - испољи самокритичност и објективност при обављању посла - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима 	<ul style="list-style-type: none"> - објаснити значај пробног отиска у контроли операција припреме штампе - објаснити значај пробног отиска као приказа репродукције боја у процесу штампе - објаснити поступак израде и контроле пробног отиска

		<p>дигиталном поступку гдје се без филма и штампарске форме добије пробни отисак који је бржи и јефтинији.</p> <p>- тумачи квалитет дигиталног пробног отиска тј. колико је пробни отисак реалан.</p>		
4. RIP-овање	- објасни RIP-овање електронске форме табака	<p>- врши RIP-овање електронске форме табака</p> <p>- контролише добијене сепарације</p>		- објаснити шта се подразумева под процесом RIP-овања
Интеграција				
<p>Технологија образовног профила</p> <p>Технологија графичког материјала</p>				
Извори				
<p>- уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске;</p> <p>- друга стручна и теоријска литература;</p> <p>- скице;</p> <p>- цртежи;</p> <p>- готови производи;</p> <p>- презентације.</p>				
Оцјењивање				
<p>Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.</p>				

Струка (назив):	ХЕМИЈА, НЕМЕТАЛИ И ГРАФИЧАРСТВО			
Занимање (назив):	ГРАФИЧКИ ТЕХНИЧАР			
Предмет (назив):	ПРАКТИЧНА НАСТАВА			
Опис (предмета):	Стручни предмет			
Модул (наслов):	ИЗРАДА ШТАМПАРСКЕ ФОРМЕ			
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број:	06
Сврха				
Модул омогућава упознавање ученика о изради штампарске форме за различите технике штампе.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из претходних модула Практичне наставе и стручних предмета				
Циљеви				
<ul style="list-style-type: none"> - стицање знања о фазама израде штампарске форме - стицање знања о аналогној (ручној) изради штампарске форме - стицање знања о машинској изради штампарске форме - разумјевање значаја контроле квалитета штампарске форме 				
Теме				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Процес израде штампарске форме 2. Аналогна израда штампарске форме 3. Дигитална израда штампарске форме 4. Контролисање квалитета штампарске форме 				

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
1. Процес израде штампарске форме	<ul style="list-style-type: none"> - набраја штампарске форме за различите технике штампе - објашњава процесе израде штампарских форми за различите врсте штампе - објашњава штампарске форме за различите технике штампе - описује фазе израде штампарских форми за различите технике штампе - објашњава принципе формирања штампарске форме на различитим дигиталним машинама	<ul style="list-style-type: none"> - разликује штампарске форме за различите врсте штампе - разликује поступке за израду штампарских форми - планира израду штампарских форми за различите технике штампе - црта шеме фаза израде штампарских форми за различите технике штампе - планира конвенционални начин израде штампарске форме - планира електронски начин израде штампарске форме	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и прецизно обавља повјерене послове - ефикасно планира и организује вријеме - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и важећих стандарда у графичарству - испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности опреме и уређаја које користи при обављању посла - испољи љубазност, комуникативност, флексибилност у односу према сарадницима - рјешава проблеме и прилагоди се промјенама у раду - испољи иницијативност и предузимљивост у раду - испољи самокритичност и објективност при обављању посла	<ul style="list-style-type: none"> - објаснити појам штампарске форме за различите технике штампе - објаснити процес израде штампарских форми за различите технике штампе - организовати посјету одјељењу за припрему штампарских форми за различите технике штампе
2. Аналогна израда штампарске форме	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише технике израде штампарске форме за високу, равну, пропусну и дубоку штампу - наброји поступке код израде штампарске форме за високу штампу	<ul style="list-style-type: none"> - уочава разлику између штампарских форми за високу и дубоку штампу - самостално израђује штампарску форму	<ul style="list-style-type: none"> - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима	<ul style="list-style-type: none"> - објаснити аналогни поступак израде штампарске форме - указати на важне елементе у овом поступку - показати поједине копирне предлошке и дискутовати са ученицима - организовати посјету одјељењу за припрему штампарских форми за различите технике штампе

	<ul style="list-style-type: none"> - опише технику израде штампарске форме за равну штампу - објасни поступак добијања штампарске форме за пропусну штампу - дефинише технику израде штампарске форме за дубоку штампу 	<ul style="list-style-type: none"> за високу штампу (ручно) - тумачи добијање штампарске форме за равну штампу - примјени израду штампарске форме за равну штампу - пази да правилно постави копирни предлошак на штампарску форму прије снимања код равне штампе - одреди трајање експозиције снимања офсет плоче код равне штампе (паус папир или филм) - процијени улогу зацрњења копирног предлошка за квалитетну израду штампарске форме (за све врсте штампе) - примјени израду штампарске форме за пропусну штампу - објасни фазе рада код израде штампарске форме за сито штампу - направи шематски приказ израде штампарске форме 		
--	---	---	--	--

		за све технике штампе (само један)		
3. Дигитална израда штампарске форме	<ul style="list-style-type: none"> - објасни важност машинске израде штампарске форме - објасни разлику у квалитету израде штампарске форме, ручно и машински - именује основне дијелове машине за израду штампарске форме - објаси поступак рада машине за израду штампарске форме 	<ul style="list-style-type: none"> - направи шематски приказ машине за израду штампарске форме - подеси вриједности снимања на машини код израде штампарске форме - правилно користи упутства произвођача за коришћење машина за израду штампарске форме - уочава разлику квалитета израде штампарске форме ручно и машински - врши корекцију могућих грешака код израде штампарске форме - вреднује значај побољшања квалитета код машинске израде штампарске форме - имплементира припрему машине и радне операције за израду штампарске форме 		<ul style="list-style-type: none"> - објаснити дигитални поступак израде штампарске форме - указати на важне елементе у овом поступку - направити поређење аналогног и дигиталног поступка израде штампарске форме - организовати посјету одјељењу за припрему штампарских форми за различите технике штампе

		<ul style="list-style-type: none"> - самостално управља машинама за израду штампарске форме - анализира подешавање дотока раствора у машинама за израду штампарске форме - уочава и отклања недостатке у раду система за израду штампарске форме - прати и надограђује знање кроз рад на машинама за израду штампарске форме - редовно чисти - одржава машину, филтре и радни простор око машине за развијање офсетних плоча код равне штампе 		
4. Контролисање квалитета штампарске форме	<ul style="list-style-type: none"> - објасни значај контроле квалитета израде штампарске форме - именује основне параметре контроле квалитета израде штампарске форме - дефинише и тумачи стандарде за израду штампарске форме 	<ul style="list-style-type: none"> - врши контролу квалитета штампарске форме - анализира поједине параметре квалитета штампарске форме - користи прописане стандарде при контроли квалитета израде штампарске форме 		<ul style="list-style-type: none"> - објаснити појам контроле квалитета израде штампарске форме - објаснити и, по могућности, показати уређај за контролу штампарских форми, те како се са њим рукује - указати на стандарде за контролу квалитета штампарских форми - указати на значај контроле квалитета штампарских форми и проблеме до којих може доћи услед неквалитетне штампарске форме

Интеграција				
Технологија образовног профила Технологија графичког материјала				
Извори				
<ul style="list-style-type: none"> - уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске; - друга стручна и теоријска литература; - скице; - цртежи; - готови производи; - презентације. 				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.				

Струка (назив):		ХЕМИЈА, НЕМЕТАЛИ И ГРАФИЧАРСТВО		
Занимање (назив):		ГРАФИЧКИ ТЕХНИЧАР		
Предмет (назив):		ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):		Стручни предмет		
Модул (наслов):		ТЕХНИКЕ ШТАМПЕ И ПРИПРЕМА ПРОЦЕСА ШТАМПЕ		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број:	07
Сврха				
Модул омогућава упознавање ученика о припреми процеса штампе и материјала за штампу.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из претходних модула Практичне наставе и стручних предмета				
Циљеви				
<ul style="list-style-type: none"> - стицање основних знања о процесима штампања, грађи штампарских машина, начинима припреме машина за поједине технике штампе, карактеристикама папира, боје и помоћних материјала у одржавању појединих штампарских машина, упознавање са радним мјестом - схватање потребе праћења нових технологија и стручног усавршавања 				
Теме				
1. Технике штампе 2. Припрема материјала за штампу 3. Технолошка припрема штампе				
Тема	Исходи учења		Смјернице за наставнике	

	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Технике штампе	<ul style="list-style-type: none"> - описује различите технике штампе - набраја машине које се користе за штампу - објашњава подјелу машина за штампу - образлаже поступке припреме машине за штампу - идентификује дијелове машина на којој се штампа и схвата њихову функцију	<ul style="list-style-type: none"> - уочава карактеристике различитих врста штампе (равна, висока, дубока, пропусна, дигитална) - разликује и упоређује машине које се користе у различитим техникама штампе - уочава значај пођеле машина - црта шеме машина за различите технике штампе - обавља основно подешавање дијелова машине за штампу	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и прецизно обавља повјерене послове - ефикасно планира и организује вријеме - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и важећих стандарда у графичарству - испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности опреме и уређаја које користи при обављању посла - испољи љубазност, комуникативност, флексибилност у односу према сарадницима - рјешава проблеме и прилагоди се промјенама у раду - испољи иницијативност и предузимљивост у раду - испољи самокритичност и објективност при обављању посла - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима	<ul style="list-style-type: none"> - објаснити различите технике штампе и њихове карактеристике - приказати/показати различите врсте штампарских машина за различите технике штампе - појаснити карактеристичне дијелове штампарских машина - организовати посјету штампаријама које користе различите технике штампе (дубока, висока, равна, пропусна, дигитална)
2. Припрема материјала за штампу	<ul style="list-style-type: none"> - објашњава припрему материјала за штампу - објашњава фазе припреме материјала на ком се штампа - објашњава својства боје: вискозитет, течљивост, лепљивост, сушивост	<ul style="list-style-type: none"> - бира адекватану врсту материјала за штампу - припрема материјал за штампу - уочава значај смјера влаканаца штампарског папира - мјери дебљину папира - уочава значај климатизације		<ul style="list-style-type: none"> - објаснити појам подлоге за штампу и навести и показати различите врсте подлога - показати различите врсте папира и дискутовати њихове карактеристике и разлике - указати на значај смјера влаканаца код папира и како се одређује - показати како се правилно рукује са папиром и врши његово растресање, улагање... - објаснити појам и значај техничког угла - објаснити састав и основна својства боје за поједине технике штампе - објаснити припрему и мијешање боја - указати на значај редосљеда штампања боја

		материјала на ком се штампа - изврши растресање табака - одређује технички угао - врши поравнање папира за штампу - врши прорачун потребне количине папира – тираж и технички вишак - разликује својства папира за различите технике штампе - разликује својства боја за различите технике штампе - подешава својства боје према својствима подлоге за штампу - мијеша основне боје - мијеша боје по рецептури - користи каталоге боја - одређује редослед штампања боја - врши прорачун потребне количине боје		- организовати посјету штампаријама које користе различите технике штампе (дубока, висока, равна, пропусна, дигитална) и њиховим складиштима - руковање доступним материјалима, анализа њихових карактеристика, мијешање боја и сл.
--	--	---	--	--

3. Технолошка припрема штампе	<ul style="list-style-type: none"> - објасни поступке припреме машине за штампу - дефинише појам технолошке припреме штампе - објашњава елементе техничко-технолошке документације - наводи специфичности различитих техника штампе - наводи основне поступке штампања - објасни основне елементе процеса штампања - објасни подјелу машина за штампу 	<ul style="list-style-type: none"> - припрема машину за процес штампања - планира штампу у различитим техникама штампе - анализира радни налог - одређује задатке из техничко-технолошке документације - формира радни налог према условима у штампарији и према врсти посла - разликује конвенционални и дигитални поступак штампања - тумачи принцип добијања штампарских форми за различите технике штампе - разликује машине према техникама штампе, начину остваривања притиска, начину улагања материјала за штампу, нивоу аутоматизованости, према формату и броју боја 		<ul style="list-style-type: none"> - објаснити појам припреме машине за штампу - указати на разлике и карактеристике појединих машина у зависности од броја боја, техника штампе, од посла који се обавља... - организовати посјету штампаријама које користе различите технике штампе (дубока, висока, равна, пропусна, дигитална) и различите конструкције машина у погледу формата, броја боја, начину улагања материјала...
--	--	--	--	--

Интеграција				
Технологија образовног профила Технологија графичког материјала				
Извори				
- уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске; - друга стручна и теоријска литература; - скице; - цртежи; - готови производи; - презентације.				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.				

Струка (назив):	ХЕМИЈА, НЕМЕТАЛИ И ГРАФИЧАРСТВО			
Занимање (назив):	ГРАФИЧКИ ТЕХНИЧАР			
Предмет (назив):	ПРАКТИЧНА НАСТАВА			
Опис (предмета):	Стручни предмет			
Модул (наслов):	ШТАМПА			
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број:	08
Сврха				
Модул омогућава упознавање ученика о техникама – начинима штампе.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из претходне године из предмета Технологија образовног профила и Практична настава				
Циљеви				
- стицање основних знања о процесима штампања, упознавање са радним мјестом, грађи штампарских машина, начинима припреме машина за поједине технике штампе, карактеристикама папира, боје и помоћних материјала у одржавању појединих штампарских машина - схватање потребе праћења нових технологија и стручног усавршавања				
Теме				
1. Припрема једнобојних штампарских машина 2. Припрема вишебојних штампарских машина 3. Припрема ротационих машина за штампу 4. Штампа на дигиталним машинама 5. Одржавање машина				

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способен да:			
1. Припрема једнобојних штампарских машина	<ul style="list-style-type: none"> - објашњава подјелу, конструкцију и начин функционисања дијелова заклопних машина за типо штампу - објашњава подјелу, конструкцију и начин функционисања дијелова цилиндричних машина за типо штампу - објашњава конструкцију и принцип рада једнобојне офсет машине - објашњава принцип израде вишебојних радова на једнобојној офсет машини	<ul style="list-style-type: none"> - тумачи како се припрема машина за штампу, како функционише пресвлака, како се изједначава притисак, како се подешава доток боје - припрема заклопну машину за штанцовање, преговање и нумерисање - припрема цилиндричну машину за штампу - врши постављање штампарске форме, изједначавање притиска штампе помоћу пресвлака - подешава цилиндричну машину за штанцовање, преговање и нумерисање - подешава дијелове уређаја за улагање према формату, дебљини и граматури папира - подешава цилиндричне за плочу, гуму и притисак	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и прецизно обавља повјерене послове - ефикасно планира и организује вријеме - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и важећих стандарда у графичарству - испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности опреме и уређаја које користи при обављању посла - испољи љубазност, комуникативност, флексибилност у односу према сарадницима - рјешава проблеме и прилагоди се промјенама у раду - испољи иницијативност и предузимљивост у раду - испољи самокритичност и објективност при обављању посла - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима	<ul style="list-style-type: none"> - објаснити гдје се сусрећу једнобојне машине, у којим техникама, и њихов принцип рада - објаснити конструкцију једнобојних штампарских машина - објаснити њихов рад и руковање са овим машинама - организовати посјету штампаријама које посједују једнобојне штампарске машине и, по могућности организовати рад на њима

		<ul style="list-style-type: none"> - поставља штампарску форму на цилиндар - кроји и обавља замјену офсет гуме - врши подешавање уређаја за бојење: бојаника, разђељивача, разрибача и наносача - подешава уређај за влажење - мијења пресвлаку на брисачима - припрема раствор за влажење и контролише рН вриједност раствора - подешава дијелове уређаја за излагање према формату, дебљини и граматури материјала за штамп - одређује редосљед штампања боја - штампа у више боја - прати процес штампе и врши контролу - налази и отклања узроке различитих проблема у штампи 		
--	--	--	--	--

2. Припрема вишебојних штампарских машина	<ul style="list-style-type: none"> - објашњава различита конструкцијска рјешења и подешавање вишебојних офсет машина - објашњава поступке дораде на машинама за штампање - објашњава принцип рада машине за тампон штампу 	<ul style="list-style-type: none"> - подешава сто за улагање, главу улагача и транспортног стола - подешава мјерач дебљине табака, уређаја за контролу доласка табака на чеоне марке - подешава чеоне и бочне марке - подешава транспорт табака између штампарских јединица - подешава уређај за бојење - регулише доток боја код савремених бојаника - користи уређај за читавање штампарске форме и отиска - пере уређај за бојење - подешава уређај за влажење - припрема и одржава раствор за влажење - подешава систем цилиндара - ради ручно, полуаутоматско и аутоматско улагање штампарске форме - мијења офсет пресвлаку 		<ul style="list-style-type: none"> - објаснити конструкцију вишебојних штампарских машина - објаснити руковање са овим машинама, њихов принцип рада, важне параметре и потребна подешавања, итд. - организовати посјету штампаријама које посједују вишебојне штампарске машине (упознавање са њиховим дијеловима, подешавањима, начином рада итд.).
--	--	--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - подешава излагајуће хватаљке, пнеуматске кочнице табака, стола за излагање, уређаја за запрашивање табака и уређаја за сушење боје - подешава уређај за лакирање - ради нумерисање, перфорисање, штанцовање - рјешава проблеме у штампани због неправилне и непотпуне припреме машине за штампање, неправилно припремљене боје и папира - користи сигналне траке - користи систем за управљање бојом - разликује различите конструкције машина за тампон штампу - бира тампоне прама врсти посла - штампа на подлогама различитог облика и материјала 		
--	--	---	--	--

3. Припрема ротационих машина за штампу	<ul style="list-style-type: none"> - објашњава принцип рада и подјелу ротационих машина - објашњава конструкцију и принцип рада дијелова ротација за флексо штампу - објашњава конструкцију и принцип рада дијелова ротација за бакро штампу - објашњава конструкцију и принцип рада дијелова ротација за офсет штампу - објашњава подешавања машине преко управљачког пулта 	<ul style="list-style-type: none"> - разликује подјелу ротационих машина према конструкцији и према врсти штампе - анализира принцип рада ротације за флексо штампу - поставља ролне на носач - прати провлачење траке кроз ротацију - монтира штампарску форму на цилиндар - подешава притисак штампе - подешава уређај за бојење (избор растер ваљка) - подешава излагање - одржава машину - тумачи принцип рада ротације за бакро штампу - поставља ролне на носач - рукује и поставља у машину за бакро штампу цилиндар за штампарску форму - подешава притисак штампе на машинама за бакро штампу - подешава притисак, нагиб и растојање и врши замјену ракела 		<ul style="list-style-type: none"> - објаснити гдје се сусрећу ротационе машине за штампу, у којим техникама, и њихов принцип рада - објаснити конструкцију ових штампарских машина - објаснити руковање са овим машинама, њихов принцип рада, важне параметре и потребна подешавања, итд. - организовати посјету штампаријама које посједују ротационе штампарске машине (упознавање са њиховим дијеловима, подешавањима, начином рада итд.).
--	---	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - поставља ролне на носач код офсет ротација - прати провлачење траке на офсет ротацијама - обавља ручно, полуаутоматско и аутоматско постављање офсет плоче на цилиндар - врши замјену офсет гуме - подешава формат отиска преко управљачког пулта - подешава доток средства за влажење и доток боје преко управљачког пулта - подешава регистар боје преко управљачког пулта - ради замјену штампарских форми преко управљачког пулта - подешава прање уређаја за бојење и влажење преко управљачког пулта - бира путању траке преко управљачког пулта - ради графичку дораду на уређају за излагање преко управљачког пулта 		
--	--	--	--	--

4. Штампа на дигиталним машинама	<ul style="list-style-type: none"> - наводи конструкцијска рјешења машина за дигиталну штампу - наводи принципе добијања отиска код машина за дигиталну штампу 	<ul style="list-style-type: none"> - тумачи конструкцију машина, које за добијање отиска користе електрофотографски принцип - тумачи конструкцију машина, које за добијање отиска користе принцип прскања боје - уноси дигиталне податке у машину потребне за процес штампања - одржава машину 		<ul style="list-style-type: none"> - објаснити принципе дигиталне штампе - објаснити конструкцијска рјешења машина за дигиталну штампу - објаснити принцип руковања овим врстама машина и њихово одржавање - организовати посјету штампаријама које посједују дигиталне и штампарске машине и, по могућности организовати рад на њима
5. Одржавање машина	<ul style="list-style-type: none"> - образлаже важност правилног одржавања машина за штампу - набраја примарне и секундарне послове одржавања 	<ul style="list-style-type: none"> - ради текуће одржавање машине (чишћење, подмазивање, и превентивни прегледи) - пере и подмазује машину - употребљава и разликује средства за подмазивање - користи опрему радне просторије 		<ul style="list-style-type: none"> - указати на важност правилног одржавања машина за штампу - објаснити шта се подразумева под одржавањем машине - по могућности демонстрирати поједине операције одржавања машина (чишћење, подмазивање...)
Интеграција Технологија образовног профила Технологија графичког материјала				

Извори

- уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске;
- друга стручна и теоријска литература;
- скице;
- цртежи;
- готови производи;
- презентације.

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.

Струка (назив):	ХЕМИЈА, НЕМЕТАЛИ И ГРАФИЧАРСТВО			
Занимање (назив):	ГРАФИЧКИ ТЕХНИЧАР			
Предмет (назив):	ПРАКТИЧНА НАСТАВА			
Опис (предмета):	Стручни предмет			
Модул (наслов):	КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА ШТАМПЕ			
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број:	09
Сврха				
Модул омогућава упознавање ученика са системима за контролу штампе и машина и учи их кориштењу и примјени истих.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из претходних модула Практичне наставе и стручних предмета				
Циљеви				
<ul style="list-style-type: none"> - стицање основних знања о контроли штампе - оспособљавање ученика за правилну примјену система за контролу - оспособљавање ученика за правилан избор система управљања за одређену штампарску машину 				
Теме				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Систем управљања штампом CPC1, CPC2, CPC3 2. Систем управљања штампом и машином CPC4 i CP tronic 3. Контрола квалитета штампе 				

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способен да:			
1. Систем управљања штампом CPC1, CPC2, CPC3	<ul style="list-style-type: none"> - наброји системе за управљање штампом - објасни важност система за управљање штампом - опише поступак руковања системом за контролу штампе - дефинише значење CPC уређаја	<ul style="list-style-type: none"> - процијени улогу система за управљање штампом - организује припрему машине за штампу помоћу система за управљање - подешава поравнање регистра помоћу CPC1 - користи уређај CPC2 за читање зацрнења пуног тона (интегрална густоћа зацрнења) - измјери покривност бојом, да испрограмира доток боје по зонама CPC3 система за контролу штампе - врједнује основне предности ових система за побољшање квалитета штампе, скраћено вријеме припреме, вишеструко повећану продуктивност рада - самостално подешава	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и прецизно обавља повјерене послове - ефикасно планира и организује вријеме - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и важећих стандарда у графичарству - испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности опреме и уређаја које користи при обављању посла - испољи љубазност, комуникативност, флексибилност у односу према сарадницима - рјешава проблеме и прилагоди се промјенама у раду - испољи иницијативност и предузимљивост у раду - испољи самокритичност и објективност при обављању посла - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и врједностима	<ul style="list-style-type: none"> - објаснити шта се подразумева под системима управљања у штампи - дефинисати значење CPC уређаја - објаснити CPC1, CPC2 и CPC3 нивое управљања машинама - објаснити употребу ових система управљања и, по могућности, рад на истим - организовати посјету штампаријама са фокусом на контролу квалитета штампе и стандардизацију

		параметре помоћу СРС система за контролу штампе - илуструје и шематски прикаже рад СРС система за контролу штампе - уочава могуће недостатке СРС система и отклања исте - редовно одржава и чисти системе за контролу штампе од могућих нечистоћа (папирна прашина и др.) - графички прикаже систем СРС1 - прикаже на конкретним примјерима све уређаје за контролу - шематски прикаже електронско управљање офсетном машином		
2. Систем управљања штампом и машином СРС4 i CP tronic	- објасни важност система за управљање штампом СРС4 - дефинише примјену система за управљање машином CP tronic - именује основне дијелове CP tronica	- направи шематски приказ система за контролу машине CP tronic - покаже на конкретној машини систем за контролу машине CP tronic - подеси параметре CP tronica		- објаснити значење и важност СРС4 система за управљање штампом - дефинисати и објаснити примјену система за управљање машином CP tronic - објаснити употребу ових система управљања и, по могућности, рад на истим - указати на значај ових система у самом квалитету штампе

	<ul style="list-style-type: none"> - опише начин рада CP tronica - објасни разлику између система за управљање штампом CPC и система за управљање машином CP tronic - препознаје недостатке у раду система за контролу машине CP tronica 	<ul style="list-style-type: none"> - правилно користи упутства произвођача за кориштење CP tronica - процијени важност и улогу система CP tronic и CPC4 у односу на квалитет штампе - уочава разлику контроле машине помоћу CP tronica у односу на мануелну контролу машине - врједнује значај побољшања квалитета штампе, брзине штампања, мање радне снаге и др. - уочава разлику у сегментима који су избјегнути на системима за контролу машине CP tronica у односу на класичну офсет штампу - израчуна вријеме које је потребно за припрему машине помоћу CP tronica - самостално управља и контролише рад CP tronica 		<ul style="list-style-type: none"> - организовати посјету штампаријама са фокусом на контролу квалитета штампе и стандардизацију
--	---	---	--	---

3. Контрола квалитета штампе	<ul style="list-style-type: none"> - објашњава појам квалитета отиска - објашњава контролу квалитета - образлаже визуелну контролу отиска - образлаже контролу отиска помоћу мјерних инструмената - дефинише оптичку густину боје на отиску - објашњава принципе растерске репродукције тонова - објашњава појам ICC-профила - препозна значај стандарда квалитета графичког производа - објашњава уређаје који се користе за мјерење квалитета штампе 	<ul style="list-style-type: none"> - разликује апарате и методе за мјерење квалитета отиска - оцјењује квалитет отиска методом визуелне контроле - оцјењује квалитет отиска помоћу мјерних инструмената - мјери оптичку густину боје на отиску дензитометром - врши контролу растерске тачке - контролише сиви баланс - контролише преклапање боја - израђује ICC-профил - користи систем за управљање бојом 		<ul style="list-style-type: none"> - објаснити појам квалитета отиска - указати на важне параметре квалитета отиска - објаснити на који начин се квалитет контролише – визуелно и помоћу мјерних уређаја - демонстрирати мјерење појединих параметара квалитета помоћу доступних уређаја - организовати посјету штампаријама са фокусом на контролу квалитета штампе и стандардизацију
Интеграција				
Технологија образовног профила Технологија графичког материјала				
Извори				
<ul style="list-style-type: none"> - уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске; - друга стручна и теоријска литература; - скице; - цртежи; - готови производи; - презентације. 				
Оцјењивање				

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.